

NORGES HØYESTERETT

D O M

avsagt 7. april 2022 av Høyesterett i avdeling med

justitiarius Toril Marie Øie
dommer Wilhelm Matheson
dommer Aage Thor Falkanger
dommer Arne Ringnes
dommer Espen Bergh

HR-2022-728-A, (sak nr. 20-183236SIV-HRET)
Anke over Hålogaland lagmannsretts dom 23. oktober 2020

Norep AS

(advokat Magne Mjaaland)

mot

Haugen-Gruppen AS

(advokat Thor Einar Kristiansen – til prøve)

S T E M M E G I V N I N G

(1) Dommer **Falkanger:**

Saken spørsmål og bakgrunn

- (2) Saken gjelder krav om avgangsvederlag etter agenturloven § 28 og tolkningen av definisjonen av «handelsagent» i lovens § 1 første ledd. Hovedspørsmålet er om en person må ha hatt direkte befatning med ordrer for å falle inn under lovens regler for handelsagenter.
- (3) Haugen-Gruppen AS driver import og salg av varer til de store dagligvarekjedene i Norge. I 1991 inngikk selskapet en avtale med Norep AS om salgs- og agenturarbeid. I 2008 ble denne erstattet av en ny og revidert avtale.
- (4) Etter 2008-avtalen skulle Norep ved «aktivt og seriøst salgsarbeid fremme salget og distribusjonen av HGs produkter» i Nordland, Troms og Finnmark. Særlig påå det Norep å fremme Haugen-Gruppens salg «best mulig gjennom regelmessige besøk hos detaljister og grossister». Norep skulle tilby produkter, motta reklamasjoner og bidra ved kampanjer om salgsfremmende tiltak. Som vederlag for dette skulle selskapet motta provisjon «av netto fakturert grossistomsetning direkte eller indirekte til Noreps geografiske område».
- (5) I tråd med det som er blitt en stadig mer vanlig praksis i dagligvarebransjen, gikk kundenes ordrer – i hvert fall under avtalen fra 2008 – direkte til Haugen-Gruppen. Ordrene ble altså ikke mottatt og videresendt av Norep som mellomledd.
- (6) Etter at Haugen-Gruppen i oktober 2018 sa opp avtalen, krevde Norep avgangsvederlag etter agenturloven § 28 i form av ett års provisjon. Haugen-Gruppen mente imidlertid at agenturloven ikke kom til anvendelse, og at det ikke var grunnlag for noe vederlag.
- (7) Norep tok ut stevning mot Haugen-Gruppen ved Salten tingrett, som 10. mars 2020 avsa dom med slik domsslutning:
- «1. Haugen-Gruppen AS frifinnes.
 2. Norep AS dømmes til å betale kr 350 000 – trehundreogfemtitusen – eks. mva til Haugen-Gruppen AS innen to uker fra dommens forkynnelse.»
- (8) Tingretten kom til at avtaleforholdet ikke var regulert av agenturloven fordi kravet om «innhente ordrer» i § 1 første ledd etter rettens syn ikke var oppfylt. Det var heller ikke avtalt at loven skulle gjelde. Agenturloven § 28 om avgangsvederlag kunne ikke anvendes analogisk, og det var ikke grunnlag for krav om erstatning.
- (9) Norep anket saken til Hålogaland lagmannsrett, som 23. oktober 2020 avsa dom med slik domsslutning:
- «1. Anken forkastes.
 2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Norep AS til Haugen-Gruppen AS 291 126 – tohundreognittientusenett hundreogtjueseks – kroner, innen 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen.»

- (10) Heller ikke lagmannsretten fant at Norep falt innenfor kravet i agenturloven § 1 første ledd om at handelsagenter må «innhente ordrer». Partene hadde ikke avtalt at loven skulle gjelde, og det var ikke grunnlag for analogisk anvendelse av § 28. For lagmannsretten anførte ikke Norep å ha et erstatningskrav.
- (11) Norep har anket til Høyesterett over rettsanvendelsen. I anken er det – for første gang under den rettslige behandlingen av saken – anført at EØS-retten har betydning for tolkningen av agenturloven § 1 første ledd. Anførslene om at partene har avtalt at agenturloven skal komme til anvendelse, er ikke opprettholdt.
- (12) Under saksforberedelsen anmodet Høyesterett EFTA-domstolen om en rådgivende tolkningsuttalelse vedrørende EU-direktiv 18. desember 1986 (86/653/EØF) om samordning av medlemsstatenes lovgivning om selvstendige handelsagenter artikkel 1 nr. 2. Domstolen avga slik uttalelse 14. desember 2021.
- (13) Forberedende dommer fattet 21. januar 2022 beslutning etter tvisteloven § 30-14 tredje ledd om denne tilskjæringen av ankesaken:
- «Forhandlingen for Høyesterett begrenses i medhold av tvisteloven § 30-14 tredje ledd slik at det ikke skal forhandles om andre vilkår i agenturloven § 1 første ledd enn vilkåret ‘innhente ordrer’. Dersom Høyesterett kommer til at lagmannsretten rettsanvendelse er uriktig, må lagmannsrettens dom oppheves og forhandlingen om de øvrige vilkår for krav om avgangsvederlag fortsette for lagmannsretten.
- Dersom lagmannsrettens rettsanvendelse opprettholdes på ovennevnte punkt, skal Høyesterett ta stilling til rettsanvendelsen knyttet til analogisk anvendelse av agenturloven § 28.»
- (14) Også innenfor rammen av de spørsmål Høyesterett etter dette skal behandle, står saken i en vesentlig annen stilling enn for de øvrige instanser. Jeg viser til at EØS-retten ikke har vært anført tidligere, og til at det er innhentet en tolkningsuttalelse fra EFTA-domstolen.

Partenes syn på saken

- (15) Den ankende part – *Norep AS* – har i hovedtrekk anført:
- (16) Det er uriktig rettsanvendelse når lagmannsretten har lagt til grunn at Norep, for å være omfattet av agenturloven, måtte ha hatt befatning med ordrer som ble generert til Haugen-Gruppen.
- (17) Uttrykket «innhente ordrer» i agenturloven § 1 kan bety at ordren må være mottatt og videresendt av agenten. Men ordlyden kan også leses slik at dette ikke er et krav. Sistnevnte forståelse sikrer vernehensynene bak agenturloven best.
- (18) Under enhver omstendighet må bestemmelsen forstås i samsvar med EU-direktiv 18. desember 1986 (86/653/EØF) artikkel 1 nr. 2. Etter denne bestemmelsen er det ikke et krav om at agenten må motta ordren, noe EFTA-domstolen har bekreftet i den rådgivende uttalelsen 14. desember 2021. En handelsagent kan bidra på ulike måter til at det blir generert ordrer til hovedmannen, og derved oppfylle vilkårene i direktivets artikkel 1 nr. 2 uten å ha hatt direkte befatning med ordrer.

- (19) Lovforarbeidene viser at § 1 var ment å skulle samsvare med direktivet. Allerede på grunnlag av tradisjonell, norsk tolkningslære må derfor § 1 forstås slik at den ikke krever at agenten har direkte befatning med ordrene. Under enhver omstendighet følger det av EØS-avtalen artikkel 3 at nasjonale domstoler plikter å tolke intern rett i samsvar med EØS-retten.
- (20) Norep er uansett berettiget til avgangsvederlag etter en analogisk anvendelse av lovens § 28. Lagmannsretten har stilt for strenge krav til når slik analogi kan være aktuelt.
- (21) Norep AS har lagt ned slik påstand:
- «1. Hålogaland lagmannsretts dom av 23. oktober 2020 oppheves.
 2. Norep AS tilkjennes saksomkostninger for tingretten, lagmannsretten og Høyesterett.»
- (22) Ankemotparten – *Haugen-Gruppen AS* – har i hovedtrekk anført:
- (23) Lagmannsrettens tolkning av uttrykket «innhente ordrer» i agenturloven § 1 første ledd er riktig. En forutsetning for at Norep skal falle inn under denne formuleringen, er at selskapet – som selvstendig mellommann – har mottatt og videreformidlet ordrer til Haugen-Gruppen. Ordlyden i bestemmelsen er helt klar og inviterer ikke til en dynamisk tolkning. Denne ordningen var godt tilpasset måten avtaler om handelsagentur kom i stand på da loven ble vedtatt, og den har fortsatt de beste grunner for seg, særlig ved at den sikrer tungtveiende forutberegnelighets- og innrettelseshensyn. Den underbygges også av andre bestemmelser i agenturloven, særlig §§ 5 og 20.
- (24) Det erkjennes at agenturloven § 1 ikke sammenfaller med EU-direktiv 18. desember 1986 (86/653/EØF) artikkel 1 nr. 2. Dette fremgår av praksis fra EU-domstolen og EFTA-domstolens tolkningsuttalelse i vår sak. Når direktivet på en slik måte er uforenelig med agenturloven, må agenturloven gå foran. Det vises til at det såkalte presumsjonsprinsippet i EØS-avtalen artikkel 3 ikke fikk gjennomslag i Rt-2000-1811 (Finanger I). Vår sak kan ikke bedømmes annerledes.
- (25) Selv om lagmannsrettens forståelse av uttrykket «innhente ordrer» i agenturloven § 1 ikke skulle være riktig, inneholder dommen tilstrekkelig informasjon til at Høyesterett har grunnlag for å fastslå at Norep uansett ikke var handelsagent etter agenturloven. I høyden har Norep påvirket at kjøpsavtaler mellom Haugen-Gruppen og kunder har kommet i stand. Dette er ikke tilstrekkelig.
- (26) Det er ikke grunnlag for analogisk anvendelse av agenturloven § 28. Det vil ikke medføre noen kvalifisert urimelighet om Norep ikke er berettiget til avgangsvederlag etter de prinsippene bestemmelsen gir uttrykk for.
- (27) Haugen-Gruppen AS har lagt ned slik påstand:
- «1. Anken forkastes.
 2. Haugen-Gruppen AS tilkjennes saksomkostnader for Høyesterett.»

Mitt syn på saken

Agenturloven § 1 første ledd

- (28) Norep krever avgangsvederlag etter Agenturloven § 28 som følge av at avtalen med Haugen-Gruppen er sagt opp. En forutsetning for et slikt krav er at selskapet faller inn under definisjonen av handelsagenter i Agenturloven § 1 første ledd. Bestemmelsen lyder slik:
- «Med en handelsagent forstås i denne lov den som i næringsvirksomhet etter avtale med en annen (hovedmannen) har påtatt seg selvstendig og over tid å virke for salg eller kjøp av varer for hovedmannens regning ved å innhente ordrer til hovedmannen eller ved å inngå avtaler i hovedmannens navn.»
- (29) Problemstillingen for Høyesterett gjelder formuleringen «innhente ordrer». Spørsmålet er om loven krever at handelsagenten må ha hatt direkte befatning med ordrer – i den forstand at agenten må ha mottatt ordrer og deretter videsendt dem til hovedmannen. Lest i sammenheng forstår jeg lagmannsretten slik at den mener at loven stiller et slikt krav.
- (30) Etter § 1 første ledd er det flere vilkår for at noen skal være handelsagent i lovens forstand. Helt sentralt er at vedkommende selvstendig og over tid må «virke for salg eller kjøp av varer for hovedmannens regning». Et slikt virke for kjøp eller salg kan skje på to alternative måter, hvorav den ene er å «innhente ordrer» til hovedmannen.
- (31) Formuleringen «innhente ordrer» er ikke skarp i kantene, men rent språklig må den bety at agenten skaffer eller får inn ordrer. Kjernen i formuleringen er nok de tilfellene der vedkommende henter inn ordrene selv og deretter videreformidler disse til hovedmannen. Men jeg kan ikke se at ordlyden utelukker at vedkommende kan være handelsagent selv om ordrene går direkte fra kundene til hovedmannen.
- (32) Agenturloven ble forberedt av en egen arbeidsgruppe. Av dennes utredning side 36-37, gjengitt i Ot.prp. nr. 49 (1991–1992) side 7-8, fremgår det at loven blant annet har til formål å sikre handelsagenters interesser:
- «Innarbeidingen av den nye varen vil gjerne kreve en betydelig innsats fra agentens side. Innsatsen vil i begynnelsen kanskje bare resultere i et beskjedent antall ordrer og et tilsvarende beskjedent vederlag. Først når varen er vel innarbeidet i markedet, vil agenten kunne regne med å oppta ordrer i slikt omfang at agenturavtalen blir lønnsom for ham. Agenten risikerer alltid at hovedmannen etter at varen er innarbeidet i markedet, sier opp agenturavtalen og oppretter en egen salgsorganisasjon. Agenten vil i slike tilfeller kunne stå tilbake med et vederlag som ikke svarer til den arbeidsinnsats han har nedlagt. Riktignok har handelsagenten mulighet for å sikre seg mot slike situasjoner ved å sørge for at agenturavtalen inneholder bestemmelser som beskytter mot slikt, f. eks. i form av egen godtgjørelse ved agenturavtalens opphør. Agenten vil imidlertid ofte være økonomisk svakere enn hovedmannen og dermed i en dårligere forhandlingsposisjon. Av denne grunn får ikke agenten slike betingelser inn i avtalen.»
- (33) Et siktemål med loven er altså å beskytte handelsagenter, særlig ved at de gis et rimelig vederlag for arbeidsinnsatsen de har lagt ned. Så vidt jeg kan forstå, vil arbeidsinnsatsen i det alt vesentlige fanges opp av vilkåret om å «virke for salg eller kjøp av varer for hovedmannens regning». Selve ekspederingen av ordrene er neppe særlig arbeidskrevende.

Formålsbetraktninger tilsier derfor ikke at loven må leses slik at handelsagenter også må ha direkte befatning med ordrene.

- (34) Forarbeidene sier ikke noe uttrykkelig om hvordan formuleringen «innhente ordrer» skal forstås. Men i den nevnte proposisjonen side 15 heter det følgende i merknadene til § 5 nr. 1 om handelsagentens alminnelig plikter:

«Agentens oppdrag består i å innhente ordrer til hovedmannen, og eventuelt å inngå avtaler i hovedmannens navn. I nr 1 fastsettes at agenten skal gjøre ‘rimelige anstrengelser’ i så måte. Hva som konkret ligger i at det skal gjøres ‘rimelige anstrengelser’, må bero på de nærmere omstendigheter, som agenturavtalens innhold, etablert praksis, handelsbruk og sedvaner. Som et minstekrav til aktivitet fra agentens side må det alltid kreves at denne må motta og sende inn ordrer fra tredjemenn, om ikke noe annet uttrykkelig fremgår av avtalen, se Tore Sandvik: ‘Handelsagentur og andre mellommannsforhold i varehandelen’, 1971, side 60.»

- (35) Jeg forstår dette slik at det her forutsettes at partene kan avtale at handelsagenten ikke skal motta og sende ordrer fra kunden, og at forholdet likevel omfattes av agenturloven. Dette legges også til grunn i den fremstillingen til Tore Sandvik som det vises til.
- (36) Så langt er det etter mitt syn vanskelig å finne avgjørende holdepunkter i interne rettskilder for at § 1 første ledd skal tolkes slik at det er et krav om at en handelsagent skal motta og videresende ordrer.
- (37) I forarbeidene til agenturloven § 1 er det dessuten fremholdt at bestemmelsen skal forstås på samme måte som EU-direktiv 18. desember 1986 (86/653/EØF) om samordning av medlemsstatenes lovgivning om selvstendige handelsagenter artikkel 1 nr. 2. Jeg viser til Ot.prp. nr. 49 (1991–1992) side 12, der det heter:

«Departementets lovutkast svarer i hovedsak til arbeidsgruppens utkast til § 1. Enhver som regnes som en ‘handelsagent’ i EF-direktivets forstand, vil også være omfattet av lovutkastets definisjon, jf direktivet artikkel 1 nr 2.»

- (38) Jeg går derfor over til å se på direktivets artikkel 1 nr. 2.

EU-direktiv 18. desember 1986 (86/653/EØF) om samordning av medlemsstatenes lovgivning om selvstendige handelsagenter

- (39) Som følge av EØS-avtalens regler i vedlegg nr. VII punkt 30 er direktivet direkte bindende for Norge. Agenturloven gjennomfører direktivet i norsk rett.
- (40) Direktivets artikkel 1 nr. 2 lyder slik:

«Ved handelsagent forstås i dette direktiv en selvstendig medlemmand, som er vedvarende antaget til at formidle salg eller kjøb af varer for en anden person, i det følgende benævnt agenturgiveren, eller til at formidle og afslutte sådanne forretninger i agenturgiverens navn og for dennes regning.»

(41) Vilkåret om å «formidle» salg eller kjøp tilsvarer kravet i agenturloven § 1 første ledd om å «innhente ordrer». Bestemmelsene er bygget ulikt opp, men lovgiver forutsatte altså at § 1 første ledd skulle ha samme innhold som artikkel 1 nr. 2.

(42) Da Høyesterett under saksforberedelsen innhentet den rådgivende tolkningsuttalelsen fra EFTA-domstolen, ble det stilt to spørsmål. Det første lød slik:

«Skal begrepet 'formidle' i artikkel 1 nr. 2 i direktiv 86/653 forstås slik at det forutsetter befatning med ordrer fra kunder til hovedmannen, slik at ordrene ikke kan gå direkte fra kunder til hovedmannen, slik faktum i denne sak er beskrevet i kapittel 3 ovenfor?»

(43) I tolkningsuttalelsen 14. desember 2021 fremholder domstolen blant annet at uttrykket «formidle» er et selvstendig begrep i EØS-retten, jf. avsnitt 30. Etter å ha gjennomgått ulike språkversjoner av artikkel 1. nr. 2 heter det i avsnitt 34:

«Til tross for disse forskjeller inneholder ikke ordlyden i de ulike språkversjoner av direktivet artikkel 1 nr. 2 noen krav som forutsetter befatning med ordrer fra kunder til hovedmannen, eller at ordrer må plasseres gjennom handelsagenten. Denne konklusjon underbygges av sammenhengen og formålet med artikkel 1 nr. 2.»

(44) I avsnitt 39-41 peker domstolen på noen av konsekvensene ved å innfortolke et krav om at handelsagenter må ha befatning med ordrer fra kunden til hovedmannen:

«EFTA-domstolen viser til at hovedmannen vil kunne unndra seg forpliktelsene overfor agenten og hemme direktivets formål dersom klassifiseringen av 'handelsagent' var betinget av ytterligere vilkår utover de fastsatt i artikkel 1 nr. 2, slik som et vilkår som forutsetter at handelsagenten har direkte befatning med å motta eller å slutføre ordrer.

Det bør nevnes at det faktum at en handelsagent ikke har en funksjon ved å motta eller å slutføre ordrer på vegne av hovedmannen, ikke i seg selv er til hinder for at handelsagenten kan utføre en handelsagents hovedoppgaver, nemlig å skaffe hovedmannen nye kunder og øke omfanget av forretninger med eksisterende kunder (jf. dommen i Trendsetteuse, som omtalt over, avsnitt 32 og 33).

Det er mulig for handelsagenten å utføre disse oppgaver både ved å gi informasjon og råd, samt gjennom diskusjoner med sikte på å legge til rette for inngåelsen av en transaksjon som gjelder salg av varer på vegne av hovedmannen, uten at det kreves at handelsagenten har direkte befatning med å motta ordrer (jf. dommen i Trendsetteuse, som omtalt over, avsnitt 34).»

(45) Domstolen konkluderer deretter slik i avsnitt 45:

«Svaret på det første spørsmål må derfor bli at direktivet artikkel 1 nr. 2, og særlig begrepet 'formidle', skal forstås slik at det ikke nødvendigvis forutsetter at agenten har direkte befatning med ordrer fra kunder til hovedmannen, og heller ikke utelukker en ordning der ordrer går direkte fra kunder til hovedmannen.»

(46) Tolkningsuttalelser fra EFTA-domstolen er ikke bindende for norske domstoler, men Høyesterett har blant annet i HR-2016-2554-P (Holship) slått fast at de må tilleggs stor vekt, jf. avsnitt 77:

«Ved tolkingen av EØS-retten må imidlertid de nasjonale domstolene legge stor vekt på hva EFTA-domstolen har uttalt om hvordan EØS-retten skal forstås. Formålet med EFTA-domstolen er ifølge fortalen til ODA blant annet 'å nå frem til og opprettholde en lik fortolkning og anvendelse av EØS-avtalen og de bestemmelser i Fellesskapets regelverk som i det vesentlige er gjengitt i nevnte avtale, og å nå frem til lik behandling av enkeltpersoner og markedsdeltagere med hensyn til de fire friheter og konkurransevilkårene'. Nasjonale domstoler må derfor normalt følge EFTA-domstolens forståelse av EØS-retten og kan ikke fravike en tolkingsuttalelse av EFTA-domstolen uten at det foreligger 'særlige grunner', se Rt-2013-258 avsnitt 93-94 med henvisning til plenumsdommen i Rt-2000-1811 på side 1820. For at EFTA-domstolen skal fylle den rolle som den er tiltenkt, kan domstolens forståelse av EØS-retten følgelig ikke fravikes uten at det foreligger gode og tungtveiende grunner for det.»

- (47) En tolkingsuttalelse av EFTA-domstolen kan altså bare fravikes der det foreligger gode og tungtveiende grunner for det.
- (48) Jeg kan ikke se at det foreligger slike grunner i vår sak. EFTA-domstolens uttalelse er klar, og den bygger på en rekke EU-rettslige kilder. Ikke minst gir EU-domstolens dom 4. juni 2020 i sak C-828/18 *Trendsetteuse* klar støtte til uttalelsen. EU-domstolen legger der til grunn at et agentoppdrag kan gå ut på å skaffe nye kunder og opprettholde eksisterende kundekrets, og at dette kan ivaretas ved informasjon, rådgivning og forhandling. Det stilles ikke noe krav om at handelsagenter må motta og videresende ordrer. Jeg nøyer meg her med å vise til avsnittene 33, 34 og 38 i dommen.
- (49) På denne bakgrunn legger jeg EFTA-domstolens tolkning av direktivet til grunn. Artikkel 1 nr. 2 må da forstås slik at det ikke stiller krav om at handelsagenten må motta ordrer og deretter videresende dem til hovedmannen.

Konklusjon på tolkningsspørsmålet

- (50) Etter dette må agenturloven § 1 tolkes slik at det ikke er noe vilkår for å være en handelsagent i lovens forstand at de næringsdrivende mottar og videresender ordrer. Ordlyden i § 1 første ledd stiller ikke et slikt krav, og forarbeidene viser at bestemmelsen skal tolkes på samme måte som direktivets artikkel 1 nr. 2.
- (51) På denne bakgrunn foreligger det ikke noen motstrid mellom agenturloven § 1 første ledd og direktivets artikkel 1 nr. 2.
- (52) Det er da ikke nødvendig å gå nærmere inn på presumsjonsprinsippet i EØS-avtalen artikkel 3 eller Haugen-Gruppens anførsel knyttet til Rt-2000-1811 (Finanger I).
- (53) Lagmannsrettens tolkning av agenturloven § 1 første ledd er etter dette uriktig.

Konklusjon og sakskostnader

- (54) Lagmannsrettens avgjørelse må på denne bakgrunn oppheves.

- (55) Ankende part har vunnet saken fullt ut, og ankemotparten må etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2 første ledd erstatte ankende parts sakskostnader for Høyesterett, jf. § 20-8 første ledd.
- (56) Det er lagt frem sakskostnadsoppgave med krav om 896 550 kroner i advokatsalær for Høyesterett. I tillegg kommer rettsgebyr på 29 352 kroner. Samlet kreves det 925 902 kroner. Det skal ikke legges merverdiavgift på kravet.
- (57) Kravet er høyt, men som følge av ordningen med at det ikke kan opptre to prøveadvokater i samme sak, måtte Norep skifte prosessfullmektig for Høyesterett. Videre var det først ved anken til Høyesterett at EØS-retten ble gjort gjeldende, og behandlingen ved EFTA-domstolen må ha vært ressurskrevende. På denne bakgrunn finner jeg at kostnadene har vært nødvendige, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd. Kravet tas derfor til følge.
- (58) Ankende part har også krevd seg tilkjent sakskostnader for lagmannsretten og tingretten. Når lagmannsrettens dom nå oppheves, vil imidlertid disse sakskostnadene måtte bli avgjort i lagmannsretten i forbindelse med den fortsatte behandling der, jf. tvisteloven § 20-8 tredje ledd.
- (59) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Lagmannsrettens dom oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Haugen-Gruppen AS til Norep AS 925 902 – nihundreogtjuefemtusennihundreogto – kroner innen 2 – to – uker fra forkynning av denne dom.

- (60) Dommer **Bergh:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (61) Dommer **Ringnes:** Likeså.
- (62) Dommer **Matheson:** Likeså.
- (63) Justitiarius **Øie:** Likeså.
- (64) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Lagmannsrettens dom oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Haugen-Gruppen AS til Norep AS 925 902 – nihundreogtjuefemtusennihundreogto – kroner innen 2 – to – uker fra forkynning av denne dom.